

minő simpatikusnak látszanak ez ellenvetések az első pillanatra, ép oly sok megsebzhető pontjai vannak azoknak az indokoknak, amelyek az érdektestületek autonóm jogkörét vélik megsértettnek az által, ha „bármelyik” harmadik testület vagy jelen esetben hatóság békítőleg avatkozik bele vitáikba. Hiszen, ha elfogadjuk azt az álláspontot, hogy senkinek sincs joga beleavatkozni a felmerült vitás esetekbe, elfogadva ezt a kiinduló pontot, igen hamar járhatunk a konklúzióhoz jutunk, hogy hát akkor tulajdonképpen minek van a bíróság. Aki bíróságaink működésének elfogulatlan bírálója, kell, hogy abban kifejeződjék a tudat, hogy a bíró, ha ítélkezik, bizony csak a „harmadik” a jogvitában. De hiszen ép ez adja meg a bíróságok tekintélyét, hogy ő éppen a „harmadik” az „idegen” az ügyben. Miért, talán jobb volna, ha a bíró nem a „harmadik” az „ügytől idegen” szerepét játszaná? Kétségtelen, hogy az ipari bíró jogkörének ilyen tág kiterjesztését ellenzők ehhez a konklúzióhoz el nem jutnak. De föllálítva a hivatkozott glasgowi hajóépítők szindikátusa ügyvezetőjének nyilatkozatát, azt tovább vezetve, a fenti eredményhez jutunk el. Senki sem akarja az ipartestületek békéltető bizottságainak autonóm jogkörét megnyírni, hiszen ugyanaz a testület tagjai által, mint ünlők által részvesz az ipari bíróság mellett szervezett békéltető bizottságban és csak vezetője más a: bíró. És ebben a szövegben kell, hogy minden benne foglaltassék. Mert igaz az, hogy a bíró „idegen” és „harmadik” abban az ügyben, amelyben ítélkeznie kell. De a békéltető bizottságban a bíró ítéletet nem fog hozni, csak békéltetni fog. A tervezet olyan tág kört biztosít a bírónak békéltetési működése kifejtése céljából, hogy ebbe a körbe belefér mindaz a szép és nemes, amely kell, hogy az ipari bíró lelkét eltöltse. Elég világosan kifejezi ezt a tervezet indokolása is, mondván: hogy az ipari bíróság feladata ebben a hatáskörében nem a bírói döntés, hanem a békéltetés. Hiszen gyakran csak egy lökés szükséges arra,

hogy újból meginduljanak a holt pontra jutott egyezkedési tárgyalások. „Ott tehát, ahol a társadalom szabad erői felmondták vagy felmondhatják a szolgálatot, nemcsak a harc megszüntetése, de főképen annak megelőzése végett van szükség oly állami intézményre, amely kellő pártatlansággal és szakértelemmel rendelkezik és a feleknél annyi bizalomnak örvend, hogy a békéltetést a siker kilátásával megkezdhesse”. És melyik legyen ez a „pártatlan” „a felek bizalmát élvező” állami szerv, más, mint a bíróság. Hát az igaz, hogy az ipari bíró a békéltetés funkciójának teljesítése közben bürokrata nem lehet. Le kell szállnia egy kicsit Juszticia istenasszony magasságokban székelő trónjáról és meg kell ismernie az olajos, poros, átfűtött, zajos műhelyeket. Meg kell ismerkednie a munkás kérges tenyerével és kell, hogy áthassa a tudat, hogy a kereskedelem és ipar az ország szíve, amelynek egészséges működése boldoggá, akadozó lüktetése szegénységbe dönti az országot. És ha az ipari bíró békéltetési működése nem az ítéletek kedvező számú statisztikája alapján fog elbírálatni, amint hogy ez alapon nem fog minősíteni, mert hiszen ítéletet nem is kell hoznia, ha nem kell attól tartania, hogy a különböző felső fokú hatóságok csak azért, hogy mondjanak valamit: „... az ítélet helybenhagyatuk még a következő indokokból...”, de meg azért is, mert...” és az indoklás csak az, mint az első fokú bíróságnak, ha ettől nem kell tartani, mondom, akkor a paragrafusok száraz öleléséből felszabadult bíró teljesíteni fogja azt a magaslatos hivatását is, mellyel az államhatalom a békéltetés jogkörének felruházásával megajándékozta. Akkor az a kérges kezű munkás, ha úgy kerül a sorja, nyugodtan fogja letenni munkáskalapácsát, a munkaadó bizalommal fogja ügyét az ipari bíróra bízni, mert tudni és érezni fogja, hogy az a bíró, akihez ügyét viszi, az ő bírója, akinek csak egy szóból álló törvényt kell betartania és az az: *emberszeretet*.

A szegedi országos kertészeti kiállítás.

(Saját tudósítónktól.) Szegeden mind nagyobb már a virágkultusz. Ezt bizonyítja az az érdeklődés is, amely az országos kertészeti kiállítást kíséri. A Magyar Műkertészek és Kertgazdák Országos Egyesülete rendezte az ujszegedi kiállítást, főnállásának huszonöt éves alkalmával. S az országból — Budapestről és a vidékről — igen sokan jöttek el, bemutatni tudásukat és szorgalmukat, illetve azt, hogy Magyarországon gyönyörűen kifejlődött konyha és virágkertészetről lehet már beszélni. A szegedi műkertészek pedig szinte teljes számban fölvonultak és egytől-egyik dicséretet érdemelnek. Szorgalmasak és értik is a dolgukat.

Ujszeged most igazán elragadó, pártatlannul szép. A vendégek elragadtatással látták a hatalmas liget mitaszerűségét. S mielőtt a tulajdonképeni kiállításról szólnánk, megjegyezzük, hogy az ujszegedi liget főkertésze: Szabó Kálmán produkálta a legtöbbet, — nemcsak a ligetben, de a kiállítás körül is. A rendezésben s az agitációban kivülé még Süvegh Mihályt, a szegedi egyesület elnökét és a fáradhatatlan Kövessy Gyulát illeti a legtöbb elismerés. Szép munka volt e kiállítás megteremtése.

A megnyitási ünnepség impozáns volt. Szeged társadalmának vezető férfiai közül igen sokan megjelentek Kállay Albert dr. v. b. t. t. és Cicatricis Lajos dr. főispánnal az élén. A földmivelésügyi miniszter képviselőjében Ragányi István miniszteri osztálytanácsos jelent meg és mondott beszédet. Budapestről és a vidékről a magyar kertgazdasági élet következő kitünőségei jöttek a megnyi-

tetével sorban elbucsuzott kedvenc pipáitól, melyeknek a hasán ott büszkélkedett a Holécziék vésett családi címere: zöldkoszorus — kaptafára, rápihentetve egy nemes formájú denőse ép olyan jó fia volt a hazának, mint amilyen dolgos kezű munkása a jeles csizmadia-céhnek.

És itt kerül most már elő az a bizonyos leányzó, akiről megmondatott, hogy volt neki egy karmazsin-piros színű, kackiás formájú, mindenképen igen kíváncsú csizmáskája. Suttó korában volt még a Vera leányzó, a perkál-ruhácska ujjá és már tudott pirulni, ha nagyon sarkába hágtak az évelődő legények. Verácska tehát óvakodva besurrant az ümleplő szobába és odadörgölözött a gondjaiba merült ember kabátja szárnyához.

— Lelkem, édesapám! ...

Holéczi uram észre se vette a hizelkedő kis cicát.

— Lelkem, édesapám, én tudnék valamit, amivel ki lehetne szurni a szemüket...

— Mit tudnál már no, kis bolondom? —

— Édes apám, — felelte a leány leikendzve, csak azt akartam mondani, hogy...

— adjuk oda nekik az én piros csizmácskáikat! Adjuk oda, hadd teljék benne ked-

— Olyan édes jószág az, hogy ha meglát-

ják azt a selymes kis pofácskáját, meg a csil-

lagos ezüst szögeket a sarkán, meg a szivárványszínű rózsát fenn a zsinórral koszorúzott homlokán, hát akkor nem kérnek többé sem ezer pár bagariát, sem semmit a világon, hanem egyszerűen hátat fordítanak és Bécsig meg sem állanak... Ugy-e od'adjuk, édes apám?

Holéczi uram meg nem állhatta, hogy el ne mosolyodjék erre a butácska szóbeszédre.

— Erigj mán, te locsogó portéka! Megmondtam rég, hogy gondolatodat tartsd az eszedben, mert a gondolattól vámot nem szednek; de a kiejtett szóra jól vigyázz, mert annál fogva egyszerűen üstökön ragadnak...

— Hisz azért mondtam, édes apám! Nem sajnálom én a kis csizmámat, igazán nem... azaz, hogy... sajnálom egy kicsit, mert hogy olyan jól illett a lábamra... hanem azért szívesen adom...

— No hiszen! Mire jutnának vele otromba nagy katonák?

— Hazaviszik német frajláknak, vagy beleteszik a kiállításba, firhang alá, vagy... vagy...

— Erigj aludni, szedte-vette kölyke! Akár az anyádat hallanám... Az is mindig így beletrafál minden bolondságnak a középebe...

Am nem azért lány a lány, hogy a szóra hallgasson. Verácska kiszökött az ajtón és az ágyasházba surrant. Ott állt a sublót tetején a szem édes gyönyörűsége, bánatos

Mária-kép és két illatos rozmaring-ág között: a piros kis csizma. Egyik szára kicsit előre volt bukva, mintha inteni akarna kis gazdája felé. A leány elnézte hosszan, végigcirógatta selymes nézésével, azután becézó szavakkal árasztotta el, kebléhez szorította és boldogtalan, csöndes szepegéssel hullatta könnyeit a gyönyörű jószágra. A kakukos óra kettőt ütött éjféli után, azután az éjjeli bakter csoszogott el az ablak alatt, hosszan elhuzva ismerős óbégatását. A másik szobából a nagyasszony elcsukló sirása hallatszott. Verácska nyakába kerítette a nagy sálkendőt és feltépte az ajtót... De mintha meggondolta volna a dolgot. Lerugta lábáról a papucset és felrántotta a piros kis csizmát. Talán utoljára akart még benne egyet-kettőt lépegetni, vagy a húság dolgozott benne? Ki tudna az asszonyi fejek logikáján eligazodni?

Lámpa nem világított az utcán. Csak a szállingó hó fehérlett a háztetőkön. Járni is alig lehetett, pedig Verácskának futnia kellett, futnia a félelemtől és katógó kis szíve feljajdulásától. Végig a görögök utcáján úgy szaladt, mint az őzike. A nagy piactéren egyszerre reámeredt a nagy faló, melyre a káromkodókat és csavargókat szokta volt a törvény ültetni. Mintha most is ott guggolna rajta sánta Pirók, a vöröshaju, akit vásárcsok odakötözték a faló tetejére s aki rettentő mód köpködte a csufondáros szavakat a körülötte bámészkodókra. Mire aztán valaki felszólalt neki a gangos ülésre:

Megnyílt a PRÓFÉTA ÉTTEREM KÖZKEDVELT KERTHELYISÉGE
MINDEN VASÁRNAP HONVÉD ZENE HANGVERSENY.